

Alman Hükümetinin ve Alman tebaası hakiki ve hükmi şahısların Türkiye'deki emvaline vaz'edilen takyidî muamele ve tedbirlerin kaldırılmasına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/338)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı 71 - 868/554

21 . II . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 18.II.1959 tarihinde kararlaştırılan Almanya Hükümetinin ve Alman tebaası hakiki ve hükmi şahısların Türkiye'deki emvaline vaz'edilen takyidî muamele ve tedbirlerin kaldırılmasına dair kanun lâyihasının esbabı mucibesiyile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil Vekili
E. Menderes

ESBABI MUCİBE

Almanya ile harb haline nihayet verilmesine dair 5813 sayılı Kanunun 3 ncu maddesinin 1 nci fıkrasıyla harb halinin nihayete ermesinin, Almanya ile siyasi ve iktisadi münasebetlerin kesildiği 2/3 Ağustos 1944 tarihinden mezkûr kanunun meriyete girdiği güne kadar gerek Almanya Hükümetine gerek Alman tebaası hakiki ve hükmi şahıslara ait mal, hak, menfaat ve alacaklara karşı tatbik olunmuş bulunan takyidî muamele ve tedbirlere hiçbir suretle tesir icra etmiyeceği hükmü vaz'edilmiş idi.

1953 senesinden itibaren Almanya ile Türkiye arasındaki münasebetlerde siyasi olduğu kadar, iktisadi sahada da kaydedilen inkişaf lar muvacehesinde ve bilhassa Almanya'nın 1955 Mayısında NATO Teşkilâtına iltihakı üzerine iki devlet arasında siyasi ve askerî bir ittifak teessüs edince NATO tesanüdü ile bağdaşmayan yukarıda mâruz hükmün gözden geçirilmesi lüzumu hâsıl olmuştur. Esasen Türkiye'deki Alman emvalinin % 90 nını, Alman Hükümetine ait binalar teşkil etmekte bunlar da fiilen Alman Sefareti ile konsoloslukları tarafından istimal olunmaktadır.

Binaenaleyh harb haline mahsus olan bu durumun devamının Türk - Alman münasebatı ile kabîlîtelif olmayacağını müşahede eden Hükümetimiz bu tatbikata son verilmesini temin maksadıyla ilâşik kanun lâyihasını hazırlamış bulunmaktadır.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No: 1/338

Karar No: 30

24 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Alman Hükümetinin ve Alman tebaası hakiki ve hükmi şahısların Türkiye'deki emvaline vaz'edilen takyidi muamele ve tedbirlerin kaldırılmasına dair kanun lâyihası, Hükümet temsilcileri de hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere olundu :

Yapılan incelemede gerek Hükümet temsilcisinin verdiği izahat ve gerekse esbabı mucibede serd edilen hususlar yerinde görülerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi Mazbata Muharriri

İzmir

M. Çavuşoğlu

Kastamonu

B. Aktas

Kâtip

Amasya

İ. Olgaç

Bilecik

E. Çolak

Çorum

K. Terzioğlu

Giresun

H. Bozbağ

İzmir

İ. Sipahioğlu

Manisa

H. Bayur

Nevşehir

M. H. Ürgüblü

Çanakkale

H. Alyot

Denizli

A. Çobanoğlu

Giresun

M. Şener

Konya

H. R. Atademir

Manisa

Ş. Ergin

Antalya

A. Tokuş

Çorum

S. Baran

Muğla

B. Belge

İzmir

N. Pınar

Manisa

S. Ağaoğlu

Manisa

N. Körez

Sakarya

H. O. Erkan

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ticaret Encümeni

Esas No. 1/338

Karar No. 27

22 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Alman Hükümetinin ve Alman tebaası hakiki ve hükmi şahısların Türkiye'deki emvaline vaz'edilen takyidi muamele ve tedbirlerin kaldırılmasına dair kanun lâyihası, encümenimizde alâkalı Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi :

Kanun lâyihasının esbabı mucibesinde zikredilen hususlar encümenimizce de yerinde mütalâa edilerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin yüksek tasvibine arz edilmek üzere Reisliğe saygı ile sunulur.

Ticaret En. Rs.

M. M.

Kâtip

Konya

Manisa

Konya

N. Tahralı

N. S. Altuğ

M. Güzellikinc

Antalya

İ. Subaşı

Eskişehir

H. Dedelek

Konya

Ö. Şeker

Tekirdağ

İ. Özdoğuran

İmzada bulunamadı

Yozgad

N. Tanıl

Çorum

F. Hacirecepoğlu

İzmir

N. İncekara

Kütahya

İ. Germeyanoğlu

Edirne

R. Gürkan

Kayseri

Ö. Başeğmez

Samsun

S. Çonoğlu

Trabzon

F. Karanis

İmzada bulunamadı

Zonguldak

T. Öktem

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Almanya Hükümetinin ve Alman tebaası hakiki ve hükmi şahısların Türkiye'deki emvaline vaz'edilen takyidi muamele ve tedbirlerin kaldırılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Almanya Hükümetinin ve Alman tebaası hakiki ve hükmi şahısların Türkiye'deki mal, hak, menfaat ve alacaklarına 2/3 Ağustos 1944 tarihi ile 5813 sayılı Kanunun meriyete girdiği 24 . VII . 1951 tarihi arasında vaz'edilmiş olup halen devam etmekte bulunan takyidi muamele ve tedbirler kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 5813 sayılı Kanununun 3 ücü maddesinin 1 nci fıkrası kaldırılmıştır.

MADDE 3. — 6342 sayılı Kanun ahkâmı mahfuzdur.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini İcra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18 . II . 1959
Başvekil V. Devlet Vekili
E. Menderes
Devlet Vekili ve Devlet Vekili ve
Bas. - Yay. ve Turz. V. V. Münakalât V. V.
A. Aker *M. Kurbanoğlu*

Devlet Vekili ve Adliye Vekili
Çalışma V. V. *E. Budakoğlu*
H. Şaman
Millî Müdafaa Vekili Dahiliye Vekili ve
E. Menderes Hariciye V. V.
N. Gedik
Hariciye Vekili Maliye Vekili
H. Polatkan
Maarif Vekili Nafia Vekili
C. Yardımcı *T. İleri*
Ticaret Vekili Sıh. ve İç. Mua. Vekili
H. Erkmén *Dr. L. Kırdar*
Güm. ve İnh. Vekili Ziraat Vekili
H. Hüsman *N. Ökmen*
Münakalât Vekili Çalışma Vekili
Sanayi Vekili Bas. - Yay. ve Turz. Vekili
İmar ve İskân Vekili Koordinasyon Vekili ve
M. Berk Sanayi V. V.
S. Ataman

